

JAKOŚĆ MIASTA – NOWE CENTRA MIEJSKIE „DO ŻYCIA” WARSZTATY PROJEKTOWE IFHP W RZYMIE

Elżbieta Przesmycka, Kamila Boguszevska

Politechnika Wroclawska, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
Wroclaw University of Technology, University of Life Sciences in Lublin
kamila_boguszevska@interia.eu

Streszczenie. Warsztaty projektowe Roma Summer School odbyły się w dniach 13–26 sierpnia 2009 r. Uczestniczyło w nich 40 absolwentów kierunków: architektura, architektura krajobrazu, budownictwa z włoskich i zagranicznych uniwersytetów. Podzieleni na grupy mieli za zadanie opracować propozycje możliwych rozwiązań projektowanych terenów: La Romaniny i La Storty, przewidzianych w przyszłości na nowe centra metropolitarne Rzymu. Głównymi założeniami projektowymi było zaprojektowanie nowych osiedli z wpisanymi weń przestrzeniami publicznymi, zielenią i architekturą mieszkalną, których głównym zadaniem jest stwarzanie „dobrych warunków do życia”, a także poprawianie jakości otoczenia.

Słowa kluczowe: miasto, planowanie przestrzenne, nowe centra miejskie

Idea Letniej Szkoły Projektowania Urbanistycznego narodziła się w roku 2001 dzięki inicjatywie Department of Architecture and Urban Planning for Engineering (DAU) of Sapienza, University of Rome, The Municipality of Sabaudia (LT), sponsorowanej przez International Federation for Housing and Planning (IFHP).

Do roku 2008 warsztaty odbywały się w Sabaudii. Edycja 2009 Roma Summer School odbyła się w dniach od 13– 6 września w Rzymie, zorganizowana została przez DAU i 6 Departament of the Municipality of Rome.

W letniej szkole uczestniczyło czterdziestu studentów i absolwentów kierunku: architektura, architektura krajobrazu, budownictwo i inżynieria pochodzących zarówno z włoskich, jak i zagranicznych uniwersytetów: Universite Catholique de Louvain, Universidade Fernando Pessoa di Porto, Moscow Institute of Architecture, Ion Mincu University di Bucarest, Politechnika Wroclawska, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Birzeit University di Ramallah, Novi Sad University, Universita della Calabria, Sapienza Università di Roma.

Uczestnicy Letniej Szkoły, podzieleni na czteroosobowe grupy, mieli za zadanie opracowanie nowych scenariuszy na zadany temat, który w tym roku brzmiał „New City Center to live in”. Przedmiotem opracowania były dwa obszary o zróżnicowanej topografii La Storta i Romanina, które w przyszłości mają stać się nowymi centrami metropolitalnymi i urbanistycznymi Rzymu. Zadaniem projektowym było zaplanowanie nowych ośrodków miejskich, z wpisanymi weń przestrzeniami publicznymi, usługami i architekturą mieszkaniową. Pryncypium stało się stworzenie dobrych warunków do życia zarówno na terenach objętych opracowaniem, jak i nawiązania kontekstem do otaczającego krajobrazu. Uczestnicy warsztatów otrzymali wytyczne projektowe urbanistyczne i ekologiczne przygotowane przez Urząd Miasta. Warunki opracowania projektu zostały jasno określone z wyznaczonymi funkcjami terenów, proporcjami przestrzeni publicznych, parków, terenów pod zabudowę, parkingami itp.

Głównym założeniem w obu projektach było takie zaplanowanie nowej dzielnicy, aby spełniała wymagania zasad planowania zrównoważonego tzn. podstawą rozwiązań była oszczędność energii leżąca u podstaw rozwiązań proekologicznych w celu stworzenia tzw. ekodzielnic. Do opracowania zostały wybrane dwie dzielnice La Romanina (90 ha, z tego 50% przeznaczone pod tereny zieleni) oraz La Storta (700 tys. m², z czego 450 tys. m² przeznaczone na tereny zieleni). Dzielnice projektowe były na zupełnie niezabudowanych terenach, ale ideą projektową miało być ściśle dowiązanie do kontekstu otaczających, istniejących dzielnic. Pod kierownictwem profesora urbanistyki Paolo Colarossiego, Valle Giulio i Errico Stravato z grupą opiekunów naukowych zostało wykonanych dziesięć projektów, które zostały ocenione przez jury składające się z wybranych profesorów różnych europejskich uczelni.

W artykule przedstawiamy dwa przykładowe rozwiązania projektowe dla osiedla La Romanina (rys. 1) i La Storta (rys. 2).

LA ROMANINA

Grupa 3 003

Kamila Boguszewska (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie)

Giuliano De Angelis (Sapienza Ingegneria Edile-Architettura)

Annunziata Paolino (Sapienza Architettura Quaroni)

Tematem opracowania był teren planowany pod nowe centrum La Romanina, który charakteryzował się mało zróżnicowaną topografią i trudnym kontekstem otoczenia ze względu na skalę sąsiadującej zabudowy. Głównymi wytycznymi projektowymi stał się więc kontekst miejsca – próba wpisania nowoprojektowanej zabudowy w otoczenie, a także wprowadzenie i zaprojektowanie zieleni i przestrzeni publicznych. Problem skali wynikał z charakteru zabudowy opartej z jednej strony na regularnej ortogonalnej siatce, z drugiej zaś na drobnej, chaotycznej zabudowie sąsiadującej dzielnicy. Unifikację przestrzeni próbowano więc uzyskać poprzez stopniowe rozdrabnianie i dekonstruowanie ortogonalnej siatki i wpisywanie weń zabudowy od zwartych kwartałów przeznaczonych dla

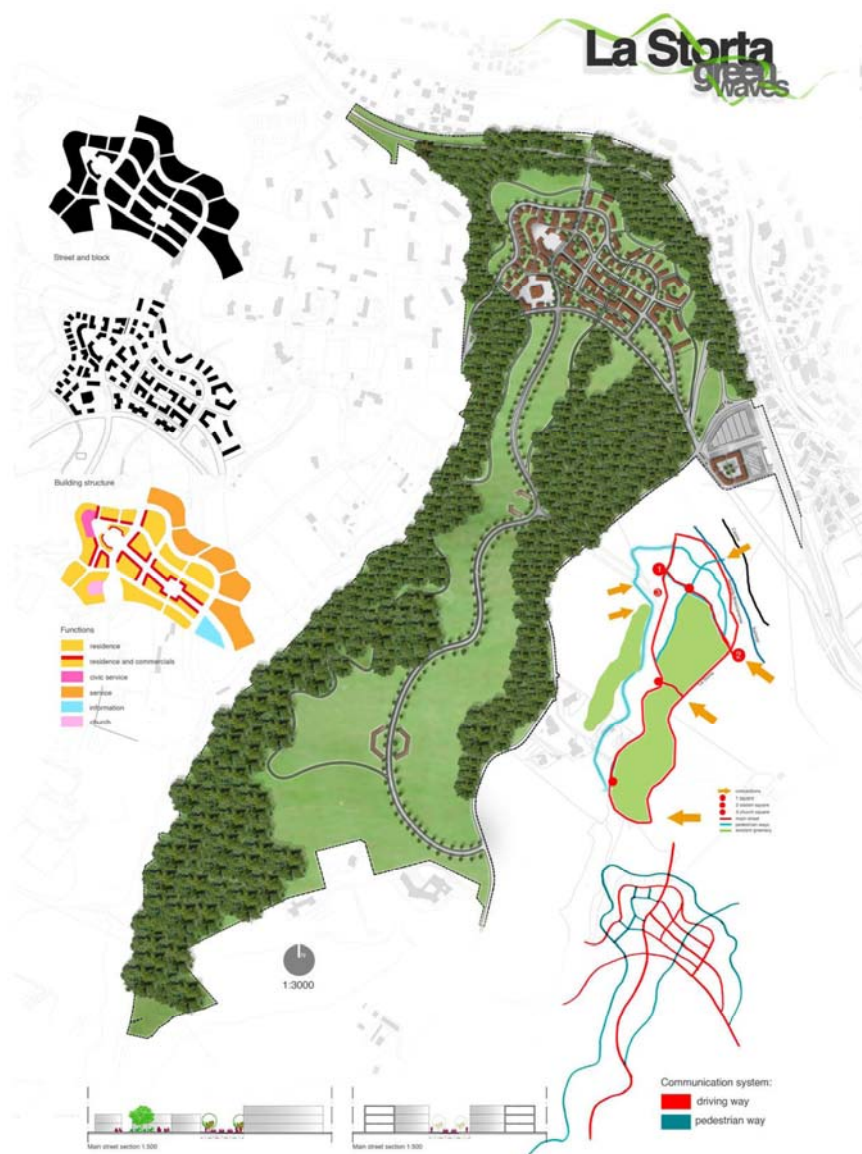

Rys. 1. Koncepcja zagospodarowania terenu La Romanina. Opracowanie: Kamila Boguszewska

Fig. 1. The project of the La Romanina area

funkcji urzędów i usług do rozdrobnionych przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową i drobną. Bardzo ważnym elementem projektu były tereny zielone, które tworzyły dwie główne przecinające się osie „zielone cardo i decumanum” powiązane z komunikacją pieszą, jezdnią i pieszo-jezdnią, a także „zielone osie” dopełniające przenikające Romaninę i obsługujące poszczególne strefy.

Nadrzędnym celem projektu było zlikwidowanie fizycznej granicy wynikającej z zabudowy poprzez potraktowanie tego obszaru w szerszej skali, powiązanie go z miastem Rzym dobrą komunikacją, biorąc pod uwagę środowisko i zasady zrównoważonego projektowania. Celem głównym było stworzenie „ekodzielni” przyjaznej mieszkańcom i środowisku.

Rys. 2. Koncepcja zagospodarowania terenu La Storta. Opracowanie: Marcin Świdorski

Fig. 2. The project of the La Storta area

LA STORTA

Gruppo 3 GREEN WAVES

Marcin Świdorski (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie)

Assunta Ghisa (Sapienza Ingegneria Edile-Architettura)

Ekaterina Metelewa (Moscow University of Architecture)

Enrica Sperduto (Sapienza Architettura Quaroni)

Temat zadania obejmował La Stortę – teren, o trudnej i zróżnicowanej topografii. Inspiracją dla projektantów były centra historycznych miast włoskich, charakteryzujących się zwartą, kompaktową zabudową tworzącą kameralny charakter z ciekawie rozwiązanymi przestrzeniami publicznymi. Priorytetem było także zrównoważone projektowanie z uwzględnieniem ochrony środowiska przyrodniczego poprzez minimalizację ruchu kołowego, tworzenie „ekotonów” i zastosowanie roślin fitoremediujących, a także wykorzystanie ukształtowania terenu do regulacji mikroklimatu. Założeniem projektowym było stworzenie ekodzielniczy o dużym stopniu bioróżnorodności i zastosowaniu technologii ekologicznych oraz przeznaczenia jak najmniejszej powierzchni pod zabudowę.

WNIOSKI

W obu przypadkach uczestnicy warsztatów pokazali dobry warsztat projektowy i myślenie „zrównoważone”. Zostało to potwierdzone werdyktem jury, które prezentowane tu prace nagrodził wysoką oceną. W prezentacji projektów, która odbyła się w dzielnicy Eur wzięło udział wielu zaproszonych gości, w tym osoby odpowiedzialne za planowanie urbanistyczne w Rzymie, profesorowie z uczelni, których studenci byli uczestnikami warsztatów, a nagrody i dyplomy wręczył nowo wybrany prezydent International Federation for Housing and Planning (IFHP) prof. John Zetter.

THE QUALITY OF THE CITY – NEW CITY CENTERS TO LIVE IN SUMMER SCHOOL ON URBAN DESIGN IN ROME

Abstract. In the Roma Summer School, which took place from 13th to 26th of September, participated 40 young graduates or newly graduates in Building Engineering – Architecture, Architecture and Landscape Architecture that came from various foreign and Italian Universities. Reunited in working teams the participants had to elaborate planning scenarios on the theme of “New City Centers to live in”. The applicative cases were the areas of Romanina and La Storta, predicted by the General Development Plan of the Municipality of Rome to be metropolitan and urban centralities. The theme suggested to conceive the centralities as the city centers, equipped in public spaces, services and equipments and residency capable to offer the conditions of the “good living” (in the profound, anthropological, and existential sense of the term) and capable of improving the living conditions of the surrounding urban areas as well.

Key words: city, urban planning, new urban centrality